

GRÓDNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11.5-6
Administacja 10-11.4-6
Prenumerata miesięczna zł. 4
z odnośnieniami i przez poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 163 Rok II
GRODNO
sobota 13 czerwca 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz w/m za tekstem 20 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi. Obpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

P **A** **L** **A** **C**
K
N
G
oficyna drukarska

KOMEDJANCI z Lyja de Putti

ostatnia produkcja 25 roku

Kino **Saturn** **Dusze na sprzedaż** Wielki dramat w 8 aktach produkcji 1924-25 roku. w roli głównej **Mary Picford** **Mae Muray** **Rudolf Valentino**

Upadek szkodliwego wniosku p. Horbaczewskiego

Na ostatnim posiedzeniu R. M. zaszedł pewien znamieny fakt, o którym trudno zamilczeć. Hrabia Tędy, Minister p. Chłobazowski, wniósł do Rady prawny projekt, w którym Radcy prawnym p. Nie-lubowiczowi za stanowisko jego w sprawie teatralnej.

Niejednemu sledził bleg wypadku, który w tym czasie się wydarzył. Widać było, że Radca prawnym p. Nie-lubowiczowi za stanowisko jego w sprawie teatralnej.

Na szczęście omiły się. Prezes R. M. nie dla tego wniósł volum ulufości, za w p. Nie-lubowiczowi chęć pograć Magistra, a dla tego, że przesłał go nadal pograć i widząc skutki dotychczasowego systemu dalej brnąć w błoto, ciągnąc za sobą Magistra, nie ma za niemu.

Widocznie Prezesowi R. M. zależy na coraz większej kompromitacji

ministra, który będzie siedział na jego pasku. Czas narazicie przelożć to pasmo brzydkich intryg, prowadzonych czy to w celach osobistych czy też partyjnych, na których najwięcej wroni kultury polskiej w Grodnie.

Pan Horbaczewski jak gdyby rad był widzieć upadek placówki i z ma myśl, że takowa powstać może na nogi pom. m. kłód rzucanych, wyprowadza go z równowagi i po pycha do czynów, które następnie muszą być komentowane na niekorzyść p. Horbaczewskiego.

Patrzcie, nie miastale się wypro-wadzonego widocznie z równowagi p. H. naradza się do czynów, że woli on widzieć grob placówki, niż podnieść swoją głowę i partyj-nika.

Na szczęście R. M. nie wzywa wniosku swego prezesa zatwierdza i ten ostatni również upadł.

Radcy prawnemu za odwagę przeciwstawienia się szkodliwym za-daniom prezesa R. M. należą się słowa uznania.

W sobotę dnia 13 i w niedzielę dnia 14 czerwca r. b. na wojskowym boisku sportowym odbędzie się **igrzyska** z udziałem znanego atlety **Zygmunta BREITBARTA** (Król żelaza)

Początek o godz. 3 1/2

Bilety przy wejściu od 1 zł. do 5 zł.

Odezwawa

Komitet Strajkowy Grodzieńskiej Kasy Chorych ku wielkiemu swemu zadowoleniu, niniejszym komunikuje wszystkim zainteresowanym i zyczliwym, że strajk który wybuchł dnia 30 bm. na tle zatargu z byłym komisarzem Białostockiej Kasy Chorych p. Szaykowskiem, wskutek wypadków zaszytych w dniu 10 bm. można uważać za zlikwidowany.

Zwarta, solidarna i energiczna akcja lekarzy oraz pracowników kaso-

wych, poparcie Związków, sympatia społeczeństwa oraz wydatna pomoc posłów Grodzieńskich, wybitnie przyczynili się do szybkiego i nader przyśpieszonego rozwiązania zatargu.

Przybyły do Grodna p. Dyrektor Okręgowego Urzędu Oszczędności swymi rozsądnymi zarządzeniami od razu wywołał odprężenie umysłów i uspokoił wzburzoną opinię.

Obecna sytuacja w Grodzieńskiej Kasie Chorych przedstawia się jak na-

stepuje: Pan Szaykowski otrzymał ostateczną i nieodwołalną dymisję, przez co zarówno Grodno, jak i Białystok raz na zawsze uwalniają się od opieki i zachlanych popędów „Pana Komisarza”.

Dymisja zastępcy Komisarza Pana Pawłowskiego została cofnięta, wszystkie zarządzenia Pana Szaykowskiego uznano za niebyłe, lekarze i pracownicy Kasy Chorych bez wyjątku pozostają na swych stanowiskach. Nadto celem zlustrowania i skontrolowania działalności Grodzieńskiej Kasy Chorych, Pan Dyrektor Okręgowego Urzędu Oszczędności na przebieg kilku tygodni finansował specjalnego Komisarza Kasy Chorych w Grodnie w osobie Pana mecenasa Jeśmana, który w dniu dzisiejszym przystępuje do urzędowania.

Rozpatrzenie działalności Pana Szaykowskiego w całej rozciągłości zajęła się wybrana Złona Sejmiku Komisja parlamentarna, składająca się z 7-miu posłów rozmaitych ugrupowań politycznych.

Nie ulega wątpliwości, że rezultaty wydatnych zarządzeń tylko potwierdzą

prawdliwość i słusność zarzutów, czynionych Panu Szaykowskiemu, i w żadnej mierze nie wpłyną na zmianę stanowiska zajętego przez Rząd.

Komitet strajkowy, przyjmując pod uwagę wytworzoną sytuację, na posiedzeniu swym w dniu 11 b. m. uchwalił zaprzestanie dalszej akcji strajkowej i wezwał wszystkich lekarzy oraz pracowników kasowych do natychmiastowego podjęcia pracy.

Komitet korzysta z okazji aby na tem miejscu wyrazić gorące podziękowanie wszystkim tym, którzy w jakibądź sposób przyczynili się do pomyślnego załatwienia sprawy, a w szczególności Panom posłom ks. Kaczyńskiemu i Panu Łaszkiewiczowi, za okazane wielkie zainteresowanie sprawą i energiczne oraz skuteczne działanie na terenie sejmowym. Nie mniej obowiązani jesteśmy przedstawić Związków Zawodowych za ich zdecydowane stanowisko i wydatną pomoc we wspólnej sprawie.

Nie możemy również pominąć zasług prasy Grodzieńskiej, która tak przychylnie stanęła w obronie naszych interesów.

Komitet Strajkowy

Kronika

Minister Reform Rolnych w Grodnie

W przyslym tygodniu przybywa do naszego miasta kierownik Ministerstwa Reform Rolnych. Kadm.

Przyjazd ministra jest związany z interpelacją ks. posła Kaczyńskiego, wniesioną do Sejmu, w sprawie nieprawidłowego nadziału ziemi w maj. Żydami mieszkańców gminy Żydomlańskiej.

Jednocześnie p. Radwan przeprowadzi lustrację tutejszego Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Zebranie T-wa Opieki nad zwierzętami

Zebranie organizacyjne ekspedycji tury grodzieńskiej warszawskiego T-wa Opieki nad zwierzętami odbędzie się w sobotę dnia 20 b. m. o godz. 6 popoł. w sali Sejniku Powiatowego (gmach Starostwa).

Wszystkich, którzy złożyli odpowiednie oświadczenia, lub tylko otrzymali takowe, jak również wszystkich, którzyby chcieli zapisać się na członków powyższego towarzystwa, zarówno i sympatyków uprzejmie powitamy lekarz weterinarny przyjeżdżający na zebranie.

Poród na ulicy

Dziś rano, około godz. 6-ej, jak i krzyki rozlegające się w ogrodzie na Zawierszczyźnie zaalarmowały mieszkańców i ścigające stróżów bezpieczeństwa. Okazało się że to niejaka Gołda Rabinowicz lat 20 mieszk. Grodna w tak niezwykłym miejscu odbyła poród.

Miejsce to, ofiara figłów Amora obrala sobie z tej przyczyny, że położone jest ono vis a vis mieszkania jej rodziców, którzy dla odbycia porodu nie wpuścili jej do swego domu.

Chorą wraz z dzieckiem odwiedziła do szpitala miejskiego.

Publiczność sportowa

Motto: Jeżeli sport wyśiska na umysł i najpierw piękno, szlachetność i skromność, potem współzawodnictwo i energję, to nie koniec na tem. Jest tam jeszcze coś specjalnie ważnego dla zdrowia moralnego i szczęścia ludzkości. Sport jest szkołą optymizmu. Tego mądrego optymizmu, który powiada, że z życia można wydobyc dobro i szczęście. Trzeba żałować tych, co o tem nie wiedzą.

Rozwój sportu w Grodnie przyniósł ze sobą czynnik nowy, czynnik, którego istnienia pierwotnie nie przewidywano, a w każdym razie z którymi się nie liczyło. Mam na myśli publiczność. Każda większa impreza sportowa, obojętnie z jakiej dziedziny, odbywa się przy współdziałaniu trzech czynników: zawodników, organizatorów i publiczności. Zawodnicy byli zawsze. Organizatorzy przychodzą bardzo prędko. Publiczność przychodzi na koniec. W pierwszej chwili publiczność zgromadzona traktuje sport jako zabawę w kota i myszkę, lecz, gdy się rozkołysze wrażeniami, zwraca swe myśli, uczestnicząc pod koniec imprezy z przyzwyczajenia lub po

prostu z npodobania. Podzielił ją publiczność grodzieńską na trzy typy: fanatyków, rozumnie onych, wrzaskliwych, przychodzących na zawody nie dla sportu, lecz dla klubu, dla walki zważów, cichych, spokojnych, krytykujących dla siebie przebieg zawodów i wreszcie trzeci typ, sangwiniżny rekrutujący się ze wszystkich sfer i miejsc. Na sporcie znają się lub nie. Impreza porzywa ich i zmusza do manifestacji.

Szerokie jednak masy nigdy nie z tymi typami nie mają wspólnego. Sportmeni zaś, powinni pamiętać, że obowiązkiem ich nie jest zabić publiczność, lecz wszczepić w nią zrozumienie piękna i estetyki ruchu sportowego.

Najważniejszym wydarzeniem dzisiejszym dla grodzieńskiej publiczności jest to, że Grodz. Klub Sport. „Cresovia” ze swym Dr. Higierem, potrafi ją, pomimo trudności finansowych zawsze porwać do naszego szlachetnego czynu. Publiczność sportowa zaś powinna za to się odwdziżyć i gromadnie stawić się na imprezę sportową przy ul. Sapernej obok teatru miejskiego.

Jan Hummer.

Stefan Kiedrzyński w Grodnie

Dyr. Skąpski powrócił z Warszawy, gdzie skompletował zespół aktorski rozpoczynający pracę normalną w dniu 15 b. m. przystąpieniem do prób z głosem ostatniej komedji polskiej świątecznego autora dramaty tycznego St. Kiedrzyńskiego p. t. „Najszczęśliwszy z ludzi”.

Dyr. Skąpski otrzymał egzemplarz specjalnie opracowany przez światnego dramaturga, który dotychczas przy przesyłce egzemplarza swoją ostatnią powieść, drukowaną w Kurjerze Warszawskim napisał następującą dedykację.

„Utalentowanemu kierownikowi teatru i zasłużonemu pracownikowi a memu kochanemu przyjacielowi St. Kiedrzyński.

Autor przyjeżdżając bezwarunkowo do Grodna i będzie kierował ostatnimi próbami, że swej sztuki, którą utrzymy w wykonaniu nowych sił z dyr. Skąpskim w roli tytułowej.

Z Sądu

W dniu 5 b. m. Sąd Okręgowy w Grodnie, Wydział odwoławczy (karny), w składzie sędziów: Morawina (przewodniczący), Dzierżyńskiego i Dudzińskiego (asesorowie) przy udziale prokuratora Tuszkiewicza, rozpoznawał sprawę Mojżesza Limoni, skazanego wyrokiem Sędziego Pokoju na 8 miesięcy więzienia, oskarżonego o to, że przew. żąc drzewo z dworca kolejowego w Grodnie do składów D. O. K. III. Jeden wóz tegoż drzewa zawiózł do niejakiemu Gołuba i tam takowe zostawił.

Oskarżony Limoni do winy się nie przyznał i świadczył, że knał niu to drzewo zawieść na ul. Skidelską—nie zaś do D. O. K. jego chlebodawcy Gołba.

Zbadani na przewodzie sądowym świadkowie, a szczególnie kierownik składów sierżant Malich, potwierdzili zeznanie podsądnego. Z rozkazu sierżanta Malicha udał się na ulicę Skidelską żołnierz i na dziedzińcu domu, gdzie mieszkał Gołub znalazł furę drzewa. Świa-

dek Gołub wszystkiemu zaprzeczył i oświadczył, że o żadnym drzewie nie wie. Charakterystyczne jest, że sw. Gołub o naznaczonej godzinie na rozprawę nie zjawił się za co na wniosek prokuratora został skazany na 25 zł. grzywny. Pomimo późniejszego stawienia się decyzja Sądu pozostała w mocy.

Po zamknięciu przewodu Sądowego, zabrał głos obrońca esk. Limoni adw. Pietkiewicz, który opierając się na zeznaniach sw. sierżanta Malicha i podsądnego prosił Sąd o uniewinnienie jego mocodawcy, w razie zaś skazania o zawieszenie kary.

Prokurator Tuszkiewicz wniósł o niebylenie wyroku Sędziego Pokoju i o skazanie podsądnego nie za kradzież, a za współdziałanie w niej.

Oskarżony Limoni w ostatnim słowie prosił o uniewinnienie. Sąd po naradzie uchylił wyrok Sędziego Pokoju, a skazał podsądnego na 8 miesięcy więzienia.

Następnie w tym dniu rozpoznawaną była sprawa Juliana Romanowskiego oskarżonego o oszustwo, polegające na tem, że podsądny sprzedał kawałek sukna zawierający rzekomo 6 arszynów, a jak się późno okazało w kawałku tym było tylko 3 arszyny.

Sędzia Pokoju skazał Romanowskiego na 1 rok więzienia.

Od wyroku tego oskarżony złożył skargę apelacyjną w której dowodził swej niewinności. Również o uniewinnienie prosił na przewodzie sądowym gdzie oświadczył, że faktycznie miał do sprzedania 6 arszynów sukna, lecz w dwóch kawałkach, skoro jednak uszkodzowany kupił tylko jeden kawałek, więc nie mogło być tam 6 arszynów, a tylko 3 arsz. Prokurator popierając oskarżenie wniósł o zatwierdzenie wyroku Sędziego Pokoju. Poszkodowany Andrzej Polak prosił Sąd o zwrócenie mu sukna, które, jako dowód rzeczowy, znajdowało się przy sprawie.

Decyzją Sądu Okręgowego wyrok Sędziego Pokoju został uchylony i Romanowskiego uniewinniono. Sukno zwrócono poszkodowanemu Polakowi.

Okazyjnie

mały remington, nowy, podróżny, zdolny dla biura, rozmiar dr. arkusza. Oglądać Hotel Szwajcarski pok. 1, od 3 do 6 g. 6.

Szał włóczkowy

znaleziony w czwartek d. 21 b. m. wieczorem w Kredowych Górach jest do odebrania w naszej Redakcji. 17-x

Nadesłane czasopisma

Ukazał się Nr 8 rok 4 (maj-czerwiec) pisma „Wolność” organu Związku Oficerów Rezerwy, Związku Towarzystw Powstańców i Wojaków ziem Zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Towarzystw Wychowania Fizycznego oraz Zjednoczenia Bractw Strzeleckich Zachodnich Ziem Polskich.

Treść numeru zawiera:

Odzwa do Pomorza i Kaszub — Sprawozdanie ze Zjazdu Delegatów Zw. Towarzystw Powstańców i Wojaków terenu D. O. K. III. — Zarys historyczny pierwszego pogromu świątecznego w Wielkopolsce. — Legion Polak i protest Fidaču — Legion Amerykański — Komisja pokoju świątecznego — Wiosna przysposobienie wojskowe — Świąteczne Towarzystwo Powstańców i Wojaków w Kaliszu. — Udział Polak w międzynarodowym turnieju w St. Gallen. — Współpraca społeczna z Armią — Z życia naszych Towarzystw — zeszyt zamyka dalszy ciąg dramatu Stanisława Rybki Myriusa „Nasz Prorok”.

Okladka trójbarwna według projektu artysty malarza Leona Wróblewskiego. „Wolność” nabywać można we wszystkich księgarniach, kioskach „Lektora”, księgarniach pocztowych i kolejowych „Ruch”. Administracja i redakcja: Poznań, plac Nowomiejski 5 a. Cena za egzemplarz 1 złoty.

Ukazała się część III znanego podręcznika Tadeusza Czerniawskiego p. t. „Pierwsze zasady muzyki w teorii i praktyce”. Podręcznik ten przeznaczony jest dla szkół muzycznych, średnich, ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich.

Piano używane w dobrym stanie kupię. Oferty z podaniem ceny i ceny składajcie się w redakcji „Kurjera” sub-„Zaraz”.

Nerwowi, Neurastenicy,

którzy cierpią na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, Przesady życia, bezsenność, ból głowy, przesadzoną wrażliwość nerwów, nerwowe zaburzenia gorę i zimnicę, otrzymają bezpłatnie broszurę Dr. Weisego „Cierpienia nerwów”. Dr. Gebhardt et Co. udańsk Am Legon-Tor 10.

Poszukuje mieszkania

jedno lub dwa pokojowe dla biura Związku Wł. Nieruch. Oferty: Listowskiego 6 m. 2.

Czytajcie „Nadnieński Kurjer Polski”

„ROLNIK” Spółdzielnia z o. o. Grodno poleca w swych sklepach w Grodnie i na prowincji

ŻN. WIARKI MASSEY—HARRIS'A (wylądowane przedstawicielstwo na Kresy Ws. hoduje) oryginalne amerykańskie, stanowiąc ostatni wyraz techniki, lekkie, wytrzymałe, sprawnie funkcjonujące.

Dogodny kredyt bez zaliczki. Ceny przystępne. Części zapasowe stale na składzie.

CEMENT PORTLANDZKI: marek „Wysoka”, „Trzebinia”, „Kluchoz” i „Łazy”. Ceny konkurencyjne. Przy większ. odbiorze dogod. kredyt

WAPNO najlepszych marek (marnurów) na dwu miesięczny kredyt—wagowo 8 6

Jutro wielka uroczystość sportowa. Poświęcenie boiska i otwarcie sezonu lawu tenisowego G. K. S. „Cresovji”. Gra podwójna i pojedyncza panów i pań. Podczas imprezy przygrywa orkiestra.